

LIETUVOS ŽALŪJŲ GALVIJŲ IR JŲ MIŠRŪNŲ SU MĒSINIŲ VEISLIŲ BULIAIS MĒSOS PRODUKCIJA BEI KOKYBĖ

Vigilijus Jukna

Lithuanian Veterinary Academy, Tilzes 18, Lt-3022, Kaunas, e-mail: vjukna@lva.lt

Santrauka. Bandymai buvo atlikti su Lietuvos žalaisiais ir jų mišrūnais su Limuzinų, Šarolė ir Herefordų veislių galvijais. Bandymai parodė, kad mišrūnai buliukai 1 kg priesvorio sunaudojo 7,7–10,8 % mažiau pašarų nei grynaveisliai buliukai. Mišrūnai buliukai gimė 14,1–26,8 % didesnės masės nei grynaveisliai Lietuvos žalieji buliukai. Didžiausia masę turėjo Šarolė veislės mišrūnai. 15 mėnesių amžiaus Šarolė mišrūnai buliukai svėrė 7,1 %, Herefordų 6,5 % ir Limuzinų 4,5 % daugiau nei grynaveisliai Lietuvos žalieji buliukai. Atlikus kontrolinius skerdimus, nustatyta, kad to paties amžiaus didžiausia skerdenos masė buvo Šarolė veislės mišrūnų, ji buvo 37,3 kg arba 16,1% didesnė nei grynaveislių Lietuvos žalučių buliukų. Limuzinų ir Herefordų mišrūnų skerdenos masė buvo 32,5–23,1 kg arba 13,9–9,9 % didesnė negu grynaveislius. Skerdenos išėiga taip pat didžiausia buvo Šarolė mišrūnų—57,4 %, Herefordų 54,2, Limuzinų –57,2, o grynaveislių Lietuvos žalučių jį siekė 52,5 %. Atlikus skerdenų iškaulinimą, nustatyta, kad mišrūnų valgomų dalių išėiga buvo 1,5–3,2 % didesnė negu grynaveislių buliukų. Ištyrus mėsos cheminę sudėtį, nustatyta, kad daugiausiai (20,82 %) proteinų buvo Šarolė veislės mišrūnų mėsoje, o mažiausiai (19,74 %) grynaveislių Lietuvos žalučių buliukų mėsoje. Tačiau šie skirtumai nėra dideli, tačiau visų mišrūnų mėsoje proteinų buvo šiek tiek daugiau negu grynaveislių buliukų mėsoje. Riebalų kiekis visų gyvulių mėsoje buvo panašus. Mišrūnų mėsa buvo minkštesnė (2-3 %) bei turėjo didesnę vandens rišlumą (2-4 %). Baltymų pilnavertiškumas (triptofanas/hidroksiprolinas) buvo šiek tiek didesnis irgi mišrūnų buliukų.

Raktažodžiai: galvijai, kryžminimas, mėsos kokybė, mišrūnai, Šarolė, Limuzinai, Herefordai